

Заклад вищої освіти
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»

ІНСТИТУТ ПРАВА ТА СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН І ПОЛІТИЧНОГО
КОНСАЛТИНГУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з освітньої діяльності

Оксана КОЛЯДА
«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК «ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЕЛЕКТРОННЕ
ВРЯДУВАННЯ»

освітня програма **«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**
освітнього рівня **«ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ»**
галузь знань **D Бізнес, адміністрування та право**
спеціальність **D4 Публічне управління та адміністрування**
кваліфікація: **доктор філософії з публічного управління та адміністрування**

Вид дисципліни: вибіркова
Обсяг, кредитів: 120 год / 4 кредити
у т.ч. на курсову роботу (проект): -----
Форма підсумкового контролю: залік

Київ – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ» для здобувачів освіти за галуззю знань D Бізнес, адміністрування та право за спеціальністю D4 Публічне управління та адміністрування.

«26» серпня 2025 року. 43 с.

Розробник програми:

Кириченко Ганна Володимирівна, к.держ.упр., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного консалтингу Інституту права та суспільних відносин.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу

Протокол від «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу

_____ (Тетяна КАДЛУБОВИЧ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«26» серпня 2025 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

(назва освітньої програми)

«26» серпня 2025 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

_____ (Тетяна НОВАЧЕНКО)
(підпис) (прізвище та ініціали)

**ПРОЛОНГАЦІЯ
РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ**

Навчальний рік	2026/2027	2027/2028	2028/2029	2029/2030
Дата засідання кафедри / циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу <https://vo.uu.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28910>.

Робочу програму перевірено
«26» серпня 2025 р.

Заступник директора Інституту права та суспільних відносин

_____

(підпис)

(Анна КУЛИК)

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
3	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	6
4	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
	4.1. Анотація дисципліни	7
	4.2. Структура навчальної дисципліни	10
	4.2.1. Тематичний план	10
	4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни	13
	4.3. Форми організації занять	15
	4.3.1. Теми семінарських занять	15
	4.3.2. Теми практичних занять	16
	4.3.3. Теми лабораторних занять	16
	4.3.4. Курсова робота	16
	4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)	16
	4.3.6. Теми самостійної роботи здобувачів освіти	20
5	МЕТОДИ НАВЧАННЯ	22
	5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності	22
	5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:	23
	5.3. Інклюзивні методи навчання	24
6	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	28
	6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	29
	6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру	30
7	ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ (ЗАЛІКУ)	31
8	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	33
	8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю	33
	8.2. Глосарій	34
	8.3. Рекомендована література	40
	8.4. Інформаційні ресурси	40
	8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)	40
	8.6. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни	40
	8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни	41
9	МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	42

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній/освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право (шифр і назва)	Вид дисципліни вибіркова	
Загальний обсяг годин – 120	Спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціалізація (назва)	Цикл підготовки професійний (загальний чи професійний)	
Змістових модулів – 2			
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська (назва)	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи – 6	Освітній/освітньо-професійний ступінь: доктор філософії	Лекції	
		14 год	4 год
Практичні, семінарські			
16 год		4 год	
Лабораторні			
год		год	
Самостійна робота			
90 год		112 год	
Індивідуальні завдання: год			
Вид семестрового контролю: залік			
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 25 % для заочної форми здобуття освіти – 7 %			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою вивчення курсу «**ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ**» є формування у здобувачів освіти поглиблених теоретичних знань і методологічних навичок дослідження процесів цифровізації публічного управління, оволодіння інструментарієм електронного врядування та розвитку спроможності до їх науково обґрунтованого застосування для модернізації системи публічного управління в контексті європейських і глобальних стандартів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «**ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ**» є:

1. засвоєння теоретико-методологічних основ цифровізації публічного управління;
2. оволодіння методами дослідження процесів цифрової трансформації та інструментами електронного врядування;
3. аналіз європейського та світового досвіду цифровізації публічного управління;
4. формування навичок науково обґрунтованого застосування цифрових рішень для модернізації системи публічного управління.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- сучасні теорії, концепції та наукові підходи до дослідження цифровізації публічного управління та електронного врядування;
- методологічні засади та методи наукових досліджень процесів цифрової трансформації публічного сектора;
- нормативно-правові, інституційні та організаційні основи впровадження електронного врядування в Україні та державах Європейського Союзу;
- європейські та міжнародні стандарти, кращі практики й моделі цифрового врядування;
- інструменти, платформи та інформаційно-аналітичні системи, що застосовуються у публічному управлінні в умовах цифровізації;
- підходи до оцінювання ефективності, результативності та ризиків цифрових управлінських рішень, зокрема з урахуванням безпекових і етичних аспектів;
- наукові підходи до формування та реалізації державної політики у сфері цифрової трансформації;

вміти:

- формулювати наукові проблеми та гіпотези дослідження у сфері цифровізації публічного управління;
- застосовувати сучасні методи та методологічні підходи для дослідження процесів цифрової трансформації публічного сектора;
- здійснювати критичний аналіз і порівняльну оцінку національних та міжнародних практик електронного врядування;
- аналізувати нормативно-правові та інституційні механізми цифрового врядування на різних рівнях публічної влади;
- використовувати цифрові платформи, інформаційно-аналітичні системи та інструменти електронного врядування у науково-дослідній і професійній діяльності;
- оцінювати ефективність, результативність і ризики впровадження цифрових управлінських рішень з урахуванням правових, безпекових та етичних аспектів;
- розробляти науково обґрунтовані пропозиції щодо модернізації системи публічного управління відповідно до європейських і міжнародних стандартів;
- презентувати результати власних наукових досліджень у фаховому та міжнародному академічному середовищі, аргументовано відстоювати наукові позиції.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Робоча програма цієї навчальної дисципліни – це короткий перелік тем, їх змісту, завдань та стратегії курсу, які спонукають здобувачів освіти свідомо опановувати матеріал курсу, уважно слухати лекції, готуватися до практичних занять, складати план своєї роботи та досягати успіху при вивченні матеріалу. Вона розроблена з урахуванням особливостей викладання курсу в Інституті права та суспільних відносин Університету «Україна». Зміст та обсяг дисципліни обумовив вибір активних форм навчання, які формують потребу і вміння самостійного поповнення знань.

МОДУЛЬ I

Змістовий модуль 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління

Інформаційне суспільство та суспільство знань. Роль інформації в публічному управлінні та сфери її використання в житті людини, суспільства, держави. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління. Переваги та нові виклики інформаційного суспільства.

Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічного управління.

Інформаційні технології. Загальні відомості про інформацію, інформаційні технології та системи. Інформаційні технології в публічному управлінні та адмініструванні. Класифікація інформації.

Цифровізація як суспільне явище. Її характеристики. Ознаки цифровізації. Цифровізація публічно-управлінських відносин і публічних послуг (у тому числі під час воєнного стану).

Цифрова інфраструктура. Сценарії розвитку цифровізації. Україна і цифрові трансформації. Основні риси успішного управління в епоху цифровізації. Людиноцентризм цифровізації. Небезпеки та ризики цифровізації. Діджиталізація.

Тема 3. Теоретико-методологічні основи цифрового врядування

Теоретичні підходи до цифрового врядування та цифровізації публічного управління. Передумови й чинники впровадження цифрових управлінських технологій. Нормативно-правове та інституційно-організаційне забезпечення цифрової трансформації публічного управління. Етапи становлення та розвитку цифрового врядування. Ключові проблеми й виклики впровадження цифрових технологій у системі публічного управління України.

Тема 4. Концепції цифрового врядування та міжнародний досвід

Цифрове врядування як сучасна управлінська концепція в умовах інформаційного суспільства. Управління процесами цифрової трансформації публічного сектора. Оцінювання соціально-економічної результативності та ефективності цифрового врядування. Глобальні тенденції розвитку цифрового врядування. Міжнародний і зарубіжний досвід цифровізації публічного управління.

Змістовий модуль 2.

ТЕХНОЛОГІЇ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ В ПРИКЛАДНОМУ ВИМІРІ

Тема 5. Основи електронної демократії

Поняття та сутність електронної демократії, її місце в системі сучасного публічного управління. Цілі та ключові напрями розвитку електронної демократії в умовах цифрової трансформації суспільства. Основні сектори електронної демократії та інструменти її реалізації, їхні функціональні можливості й практичне застосування.

Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію

Цифрова нерівність як одна з ключових проблем розвитку електронної демократії: її передумови та наслідки. Забезпечення доступу до цифрових технологій у регіональному вимірі. Значення цифрової грамотності в процесі подолання цифрового розриву. Технологічні підходи та інструменти зменшення цифрової нерівності в контексті електронної демократії. Технології електронної участі: платформи, інструменти та механізми.

Тема 7. Інституції в електронному врядуванні

Органи державної влади в електронному врядуванні. Структурні та функціональні особливості органів державної влади в умовах розвитку технологій електронного урядування. Взаємодія державних органів з бізнес-структурами. Інституції електронного врядування зарубіжних країн.

Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг

Сутність та особливості електронного надання адміністративних послуг у системі публічного управління. Державні й муніципальні електронні сервіси як інструмент підвищення якості та доступності публічних послуг. Єдині портали адміністративних послуг та їх функціональне призначення. Офіційні вебпортали органів державної влади й органів місцевого самоврядування як засіб взаємодії з громадянами. Підходи та методики оцінювання ефективності, зручності користування й інформаційної наповненості порталів електронних послуг.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передусь цій дисципліні:

«Сучасні моделі публічного управління та адміністрування в країнах світу», «Правова регламентація публічного управління та адміністрування», «Стратегічний розвиток на регіональному та місцевому рівнях в умовах децентралізації», «Інформаційні технології в публічному управлінні», «Методологія наукових досліджень».

Міжпредметні зв'язки: «Публічне управління та адміністрування», «Державна політика», «Стратегічне управління», «Електронне врядування»,

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	усього	аудиторна					С . р .	усього	аудиторна					С . р .	
		у тому числі							у тому числі						
		лекції	сем	Р	лаб	інд			лекції	сем	Р	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади цифровізації публічного управління															
Тема 1. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління	16	1		2			13	18	2		2			14	АР: вибірк ове усне опитування; доповіді з презентацією СР: огляд додаткової літератури; ІНДЗ: презентація за темою
Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічно	14	1		2			11	14						14	АР: вибірк ове усне опитування; доповіді з презент

														презентація за темою
Модульний контроль														
Разом за змістовим модулем 1	60	6		8			46	60	2		2			56
Змістовий модуль 2. Технології електронного врядування в прикладному вимірі														
Тема 5. Основи електронної демократії	15	2		2			11	18	2		2			14 АР: вибірк ове усне опитування; доповіді з презентацією СР: огляд додаткової літератури; ІНДЗ: презентація за темою
Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію	15	2		2			11	14						14 АР: вибірк ове усне опитування; доповіді з презентацією СР: огляд додаткової літератури;

															ІНДЗ: презентація за темою
Тема 7. Інституції в електронному врядуванні	15	2		2			11	14						14	АР: вибіркове усне опитування; доповіді з презентацією СР: огляд додаткової літератури; ІНДЗ: презентація за темою
Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг	15	2		2			11	14						14	АР: вибіркове усне опитування; доповіді з презентацією СР: огляд додаткової літератури; ІНДЗ: презентація за темою
Модульний контроль															

Разом за змістови м модулем 2	60	8		8			44	60	2		2			56	
Усього годин	120	14		16			90	120	4		4			112	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ»

Разом: 90 год, лекції – 14 год, семінарські заняття – 16 год, індивідуальні заняття – ____ год, самостійна робота – 90 год, підсумковий контроль – 2 год.

Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			
Назва модуля	<i>Концептуальні засади цифровізації публічного управління</i>				<i>Технології електронного врядування в прикладному вимірі</i>			
Кількість балів за модуль	30 балів				30 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	<i>Тема 1. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління</i>	<i>Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічного управління</i>	<i>Тема 3. Теоретико-методологічні основи цифрового врядування</i>	<i>Тема 4. Концепції цифрового врядування та міжнародний досвід</i>	<i>Тема 5. Основи електронної демократії</i>	<i>Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію</i>	<i>Тема 7. Інституції в електронному врядуванні</i>	<i>Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг</i>
Теми семінарських занять								
Теми практичних занять	<i>Тема 1. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління 5 балів</i>	<i>Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічного управління 5 балів</i>	<i>Тема 3. Теоретико-методологічні основи цифрового врядування 10 балів</i>	<i>Тема 4. Концепції цифрового врядування та міжнародний досвід 10 балів</i>	<i>Тема 5. Основи електронної демократії 5 балів</i>	<i>Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію 5 балів</i>	<i>Тема 7. Інституції в електронному врядуванні 10 балів</i>	<i>Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг 10 балів</i>
Теми лабораторних занять								

Самостійна робота	<i>Тема 1. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління 5 балів</i>	<i>Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічного управління 5 балів</i>	<i>Тема 3. Теоретико-методологічні основи цифрового врядування 10 балів</i>	<i>Тема 4. Концепції цифрового врядування та міжнародний досвід 10 балів</i>	<i>Тема 5. Основи електронної демократії 5 балів</i>	<i>Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію 5 балів</i>	<i>Тема 7. Інституції в електронному врядуванні 10 балів</i>	<i>Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг 10 балів</i>
Види поточного контролю (Тести)								
ІНДЗ	10 балів							
у т.ч. додаткові курси за тематикою дисципліни (неформальна освіта)								
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (10 балів)							
Підсумковий контроль	Залік (20 балів)							

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

4.3.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Концептуальні засади цифровізації публічного управління		
1	Тема 1. Поняття антикорупційної політики та запобігання корупції у публічному управлінні	2
2	Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічного управління	2
3	Тема 3. Принципи антикорупційної діяльності в публічному управлінні	2
4	Тема 4. Концепції цифрового врядування та міжнародний досвід	2
Змістовий модуль 2.		
Технології електронного врядування в прикладному вимірі		
5	Тема 5. Основи електронної демократії	2
6	Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію	2
7	Тема 7. Інституції в електронному врядуванні	2
8	Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг	2
Всього годин		16

4.3.3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

4.3.4. Курсова робота

Не передбачено програмою

4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувачем освіти ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом **(2 бали)**;
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно **(3 бали)**;
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки **(3 бали)**;
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем **(2 бали)**;
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження **(3 бали)**;
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе **(5 балів)**;
- ✓ проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики дисципліни **(5 балів за один, 15 – за всі)**;
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **15 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Інформаційне суспільство як чинник трансформації моделей публічного управління в Україні.
2. Роль інформації та знань у прийнятті управлінських рішень у публічному секторі.
3. Вплив інформаційного суспільства на зміну взаємодії держави та громадян.
4. Переваги й ризики розвитку інформаційного суспільства для публічного управління.
5. Інформаційне суспільство в умовах воєнного стану: виклики для цифрового управління.
6. Інформаційні технології як інструмент модернізації публічного управління.
7. Цифровізація публічно-управлінських відносин в Україні: стан і перспективи.
8. Роль цифрової інфраструктури в розвитку електронного врядування.
9. Людиноцентризм як принцип цифрової трансформації публічного сектора.
10. Ризики та небезпеки цифровізації публічного управління в сучасних умовах.
11. Діджиталізація vs цифрова трансформація: концептуальні відмінності та практичні наслідки.

12. Теоретичні підходи до цифрового врядування: порівняльний аналіз.
13. Передумови впровадження цифрових управлінських технологій у публічному секторі.
14. Нормативно-правове забезпечення цифровізації публічного управління України.
15. Інституційні механізми цифрової трансформації публічного управління.
16. Основні проблеми та бар'єри впровадження цифрового врядування в Україні.
17. Цифрове врядування як сучасна управлінська концепція.
18. Управління процесами цифрової трансформації публічного сектора.
19. Оцінювання ефективності цифрового врядування: методики та показники.
20. Глобальні тенденції розвитку цифрового врядування.
21. Порівняльний аналіз міжнародного досвіду цифровізації публічного управління.
22. Можливості адаптації зарубіжного досвіду цифрового врядування в Україні.
23. Електронна демократія як інструмент підвищення участі громадян у публічному управлінні.
24. Інструменти електронної демократії в Україні: аналіз ефективності.
25. Роль електронної участі у формуванні публічної політики.
26. Цифрові платформи як механізм взаємодії влади та громадян.
27. Цифрова нерівність як бар'єр розвитку електронної демократії.
28. Регіональні аспекти цифрової нерівності в Україні.
29. Значення цифрової грамотності для розвитку е-демократії.
30. Технологічні та управлінські підходи до подолання цифрового розриву.
31. Роль органів державної влади в системі електронного врядування.
32. Інституційні зміни в діяльності органів влади в умовах цифровізації.
33. Взаємодія держави та бізнесу в реалізації цифрових управлінських рішень.
34. Інституції електронного врядування: міжнародний досвід.
35. Електронні адміністративні послуги як інструмент підвищення якості публічного управління.
36. Єдині портали адміністративних послуг: функціональні можливості та проблеми розвитку.
37. Оцінювання ефективності та зручності користування електронними публічними сервісами.
38. Цифрові публічні послуги в Україні в умовах воєнного стану.

Критерії оцінювання ІНДЗ

(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3 бали
2.	Складання плану реферату	2 бали
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	5 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	3 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	4 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	3 бали
Разом		20 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
18 – 20 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	відмінно
15 – 17	<i>добре</i>	4	BC	добре
10 – 15	<i>задовільно</i>	3	DE	задовільно
0 – 9	<i>незадовільно</i>	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.6. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади цифровізації публічного управління		
1	Тема 1. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління	13
2	Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічного управління	11
3	Тема 3. Теоретико-методологічні основи цифрового врядування	11
4	Тема 4. Концепції цифрового врядування та міжнародний досвід	11
Змістовий модуль 2. Технології електронного врядування в прикладному вимірі		
5	Тема 5. Основи електронної демократії	11
6	Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію	11
7	Тема 7. Інституції в електронному врядуванні	11
8	Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг	11
Всього годин		90

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.			
Концептуальні засади цифровізації публічного управління			
Тема 1. Інформаційне суспільство як підґрунтя цифровізації публічного управління (13 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	5	I-II
Тема 2. Інформаційні технології як основа цифровізації публічного управління (11 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	5	II-III
Тема 3. Теоретико-методологічні основи цифрового врядування (11 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	10	III-IV
Тема 4. Концепції цифрового врядування та міжнародний досвід (11 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	10	IV-V
<i>Всього: 46 год</i>	<i>Всього: 30 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.			
Технології електронного врядування в прикладному вимірі			
Тема 5. Основи електронної демократії (11 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	5	V-VI
Тема 6. Цифрова нерівність та її вплив на е-демократію (11 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	5	VI-VII
Тема 7. Інституції в електронному врядуванні (11 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	10	VII-VIII
Тема 8. Електронне надання адміністративних послуг (11 год)	Практичне заняття, підсумкова контрольна робота, залік	10	VII-IX
<i>Всього: 44 год</i>	<i>Всього: 30 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

словесні: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

практичні: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

З метою більш ефективної активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти при вивченні навчальної дисципліни «**ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ**» можуть використовуватись різноманітні традиційні та нетрадиційні методи викладання, інтерактивні та високотехнологічні методи і методики навчання: оглядові та тематичні лекції, лекції з проблемних питань, робота в малих групах, семінари-дискусії, ділові ігри, презентації, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки тощо.

Кожен із видів методики застосовується викладачем на власний розсуд. При цьому слід враховувати рівень підготовленості групи, кількість здобувачів освіти, їхнє бажання брати участь в тому чи іншому виді роботи, а також особливості конкретної дисципліни.

Наприклад, лекція-візуалізація є результатом пошуку нових можливостей реалізації відомого в дидактиці принципу наочності та містить у собі елементи проблемності. Метод візуалізації сприяє формуванню професійного мислення за рахунок систематизації, концентрації та виділення найбільш значущих, істотних елементів змісту. Наочність не тільки доповнює словесну інформацію, але й виступає носієм змістовної інформації. Чим більше проблемність візуальної інформації, тим вищий ступінь розумової активності здобувачів освіти.

Лекції з проблемних питань покликані сприяти розвитку логічного мислення здобувачів освіти і характеризуються тим, що коло питань теми може обмежуватися двома-трьома ключовими моментами, увага здобувачів освіти концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках,

використовується досвід закордонних закладів освіти з роздаванням під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій можуть даватись питання для самостійного їх осмислення.

Робота в малих групах проводиться з метою активізації навчання при проведенні семінарських і практичних занять. Це так звані групи психологічного комфорту, де кожен учасник відіграє особливу роль і певними своїми індивідуальними якостями та знаннями доповнює інших. Використання цієї технології дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливість для участі кожного здобувача освіти в роботі за метою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування. Така форма навчання використовується також з метою більш ґрунтовного засвоєння матеріалу, загострення уваги на особливо важливих аспектах, що містять у собі винесені на розгляд проблемні питання.

Семінари-дискусії (колоквіуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомагати формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння прислухатись до точки зору опонентів і «чути їх», навчитись оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Презентації проводяться у формі виступів за результатами виконання письмових завдань, з науково-навчальними тезами, рефератами, доповідями перед аудиторією тощо, їх також доцільно використовувати для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, демонстрації нових наукових поглядів, оригінальних висновків та пропозицій.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Одним із аспектів гуманітарної освіти є формування у здобувачів освіти мовної та мовленевої культури. Потреба у нових словах, «а значить, і в нових знаннях, ... активізує пізнавальну діяльність, сприяє пошуку незвичних, оригінальних форм її розвитку», є засобом «синтезу та аналізу змісту навчального матеріалу», джерелом інформації про структуру предмета вивчення, закономірності та особливості його застосування. Для вирішення даного завдання використовуються методи написання синквейнів, хокку, діаманти, каліграми, які передбачають хороше володіння категоріальним апаратом дисципліни, розуміння предмету та об'єкту вивчення з боку здобувача освіти. Щоб створити такий «твір» здобувач освіти повинен залучити власну фантазію,

«включити» своє бачення проблеми, творчий нетрадиційний підхід до виконання завдання.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод «вибуху», метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

Методика викладання навчальної дисципліни – вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх

здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази

на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм,

малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з одного модуля.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100-бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувачам освіти, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
<i>«відмінно»</i>	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
<i>«добре»</i>	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
<i>«задовільно»</i>	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
<i>«незадовільно»</i>	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	F X	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Відвідування лекцій	1	5	5	3	3
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1	4	4	3	3
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10	4	40	3	30
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)					
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10		10		10
1.6. Виконання модульної роботи	20	1	20	1	20
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	20				20

Разом					
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5	2	10	2	10
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5	2	10	2	10
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5	1	5	1	5
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10	1	10	1	10
2.5. Участь у науковій конференції студентів і молодих вчених	5	1	5	1	5
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5	1	5	1	5
Разом					
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60					

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття інформаційного суспільства та е-урядування.
2. Ідея інформаційного суспільства (ІС) як характеристики сучасності.
3. Погляди на ІС науковців.
4. Глобальне інформаційне суспільство.
5. Структура інформаційного суспільства.
6. Соціальні комунікації в інформаційному суспільстві.
7. Інформаційне суспільство і розвиток публічного управління.
8. Інформаційні технології та цифровізація.
9. Загальні відомості про інформацію, інформаційні технології та системи.
10. Інформаційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.
11. Персональний комп'ютер як основний інструмент інформаційних технологій: структура, апаратна частина та програмне забезпечення ПК.
12. Цифровізація як суспільне явище та її характеристики.
13. Ознаки цифровізації.
14. Цифровізація в публічному управлінні та адмініструванні.
15. Цифровізація публічно-управлінських відносин і публічних послуг.
16. Цифрова інфраструктура.
17. Україна і цифрові трансформації.
18. Основні риси успішного управління в епоху цифровізації.
19. Людиноцентризм цифровізації.
20. Небезпеки та ризики цифровізації. Діджиталізація.
21. Впровадження технологій е-демократії.

22. Взаємодія з органами публічної влади і доступ до публічної інформації, офіційних документів і рішень органів управління.
23. Громадська участь у процесі вирішення державних справ інструментами цифровізації.
24. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід впровадження технологій е-урядування і е-демократії.
25. Міжнародні документи, які містять рекомендації, вимоги для держав-учасниць, що мають намір будувати чи розвивати у себе ефективне інформаційне суспільство.
26. Використання Інтернету органами публічної адміністрації як одна з можливостей підвищити ефективність влади.
27. Нормативно-правові, технологічно-технічні, організаційні та кадрові передумови впровадження технологій е-урядування.
28. Цифровізація як один із головних пріоритетів держстратегії державного та регіонального розвитку.
29. Е-урядування і вдосконалення взаємодії між органами влади, бізнес-структурами та громадянами.
30. Якість життя громадян – сегмент «уряд для громадянина» (G2C).
31. Економічний розвиток – сегмент «уряд для бізнесу» (G2B).
32. Ефективність роботи управлінського апарату – сегмент «уряд для уряду» (G2G).
33. Етапи та основні проблеми впровадження цифрових технологій у діяльність публічної адміністрації в Україні.
34. Впровадження цифрових технологій у діяльність публічної адміністрації.
35. Фактори впровадження цифрових технологій.
36. Пріоритети цифрової трансформації.
37. Організація і порядок ведення електронного документообігу (ЕДО).
38. Правовий статус і відносини з використання електронного цифрового підпису.
39. Особливості електронного документообігу.
40. Зберігання та архіви електронних документів.
41. Управлінське значення та відповідальність осіб із правом електронного цифрового підпису.
42. Вебсайт органу влади як основна інформаційно-технологічна форма комунікації в е-урядуванні.
43. Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади.
44. Вебсайт і його змістове наповнення.
45. Умови впровадження технологій е-урядування.
46. Особливості інформаційно-технологічної форми комунікації в е-урядуванні.
47. Інформаційно-цифрові системи: «Електронний уряд», «Звернення

громадян», «Дія» тощо.

48. Цифровізація як системна трансформація публічно-управлінських відносин.

49. Цифрові публічні послуги та моделювання процесів їх надання.

50. Поняття цифрових публічних послуг.

51. Цифровізація як публічна послуга.

52. Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади.

53. Критерії оцінки якості адміністративних послуг, які повинні слугувати взірцем для електронних адміністративних послуг.

54. Застосунки в ЦНАП і в інших доступних формах.

55. Розвиток можливостей отримання електронних послуг через смартфон та інші доступні інструменти (в тому числі в умовах воєнного стану).

56. Розвиток цифровізації публічного управління в Європейському Союзі.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ НА ЗАЛІКУ

Поточне тестування та самостійна робота								Сума	Залік*
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2					
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	не більше 100	не більше 30
10	10	10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

*- залік складається у випадку, коли здобувач освіти не набрав необхідну кількість балів для автоматичного заліку, або ж хоче підвищити свій бал.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма дисципліни «ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ».

2. Силабус.

3. Тексти лекцій та презентації до них (розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу <https://vo.uu.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28910>).

4. Матеріали до практичних занять.

5. Завдання для поточного та підсумкового контролю.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Перелік аудіо- і відеоматеріалів:

1. OECD – цифрове публічне управління OECD Public Governance (відео): <https://www.oecd.org/gov/digital-government/>.

2. OECD YouTube Channel: <https://www.youtube.com/@OECD>.

3. Digital Transformation in Government (відеолекції):

<https://www.hks.harvard.edu/educational-programs/executive-education/digital-transformation-government>.

4. Harvard Kennedy School YouTube:
<https://www.youtube.com/@HarvardKennedySchool>.

5. VoxUkraine (аналітика, відкриті дані): <https://voxukraine.org>.

6. CASE Україна: <https://case-ukraine.com.ua>.

7. Центр політико-правових реформ: <https://pravo.org.ua>.

8. Смарт-громада: управління на основі даних:
<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mart-community-data-management/>.

9. Цифровізація державного сектора:
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/digitalisation-in-public-sector>.

10. Зірки е-демократії: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/e-democracy>.

11. Відкриті дані для державних службовців:
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/open-data>.

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху та опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із порушеннями зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій

(термінологічний словник)

Виклики інформаційного суспільства – соціальні, правові, етичні та безпекові проблеми, пов'язані з цифровою нерівністю, захистом даних, кіберзагрозами та трансформацією управлінських ролей.

Діджиталізація – процес переведення інформації, послуг і управлінських процедур у цифрову форму без глибокої трансформації управлінських моделей

Електронна демократія (e-Democracy) – форма демократичного врядування, що передбачає використання цифрових технологій для залучення громадян до ухвалення управлінських і політичних рішень.

Електронна участь (e-Participation) – цифрові механізми залучення громадян до консультацій, обговорень, ініціювання та контролю рішень органів

влади.

Електронні адміністративні послуги – послуги, що надаються органами публічної влади в електронній формі через цифрові платформи та портали.

Ефективність цифрового врядування – ступінь досягнення соціально-економічних цілей публічного управління шляхом використання цифрових технологій.

Єдиний портал адміністративних послуг – централізована цифрова платформа для доступу громадян до публічних сервісів.

Інституції електронного врядування – органи державної влади та інші суб'єкти, що забезпечують реалізацію електронного урядування та цифрової політики.

Інституційне забезпечення цифрової трансформації – сукупність органів, установ і механізмів, відповідальних за формування та реалізацію цифрової політики держави.

Інструменти електронної демократії – електронні петиції, онлайн-консультації, бюджети участі, платформи громадського обговорення.

Інформаційна система – організаційно-технічна система, що забезпечує обробку інформації для підтримки управлінських функцій у публічному секторі.

Інформаційне суспільство – стадія розвитку суспільства, в якій виробництво, поширення та використання інформації та знань є ключовими чинниками соціально-економічного розвитку та публічного управління.

Інформаційні технології (ІТ) – сукупність методів, засобів і процесів збирання, обробки, зберігання та передавання інформації з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення.

Інформація в публічному управлінні – сукупність даних, повідомлень і знань, що використовуються органами публічної влади для прийняття управлінських рішень, комунікації та надання послуг.

Класифікація інформації – поділ інформації за критеріями доступу, змісту, форми подання, джерела походження та сфери використання в публічному управлінні.

Концепція цифрової держави – модель організації публічної влади, в якій цифрові сервіси є основним каналом взаємодії між державою та громадянами.

Людиноцентризм цифровізації – принцип орієнтації цифрових рішень у публічному управлінні на потреби, права та можливості громадян.

Міжнародний досвід цифровізації – практики, моделі та інструменти цифрового врядування, реалізовані в різних країнах світу та міжнародних організаціях.

Міжсекторальна взаємодія – співпраця держави, бізнесу та громадянського суспільства в реалізації цифрових управлінських рішень.

Нормативно-правове забезпечення цифровізації – система законодавчих і підзаконних актів, що регулюють використання цифрових технологій у публічному управлінні.

Оцінювання цифрової трансформації – процес вимірювання

результативності, якості та впливу цифрових реформ у публічному секторі.

Оцінювання якості електронних послуг – система показників і методик аналізу зручності, доступності, ефективності та інформаційної повноти цифрових сервісів.

Подолання цифрового розриву – сукупність політик і технологічних рішень, спрямованих на забезпечення рівного доступу до цифрових сервісів.

Ризики цифровізації – потенційні негативні наслідки цифрових трансформацій, пов'язані з кібербезпекою, втратою персональних даних, алгоритмічною дискримінацією та технологічною залежністю.

Суспільство знань – модель суспільства, в якій знання, інновації та людський капітал визначають ефективність управлінських рішень і конкурентоспроможність держави.

Теоретичні підходи до цифрового врядування – сукупність концепцій (New Public Management, Public Value, Network Governance, Smart Government), що пояснюють механізми цифрової трансформації управління.

Цифрова грамотність – здатність особи ефективно та безпечно використовувати цифрові технології для участі в публічному житті.

Цифрова інфраструктура – сукупність технічних, програмних і мережевих компонентів, що забезпечують функціонування цифрових сервісів і систем публічного управління.

Цифрова нерівність (Digital divide) – нерівність у доступі до цифрових технологій, інтернету та цифрових навичок між соціальними групами або територіями.

Цифрове врядування (Digital governance) – сучасна форма публічного врядування, що базується на інтегрованому використанні цифрових технологій, даних і мережевої взаємодії між державою, громадянами та бізнесом.

Цифрові управлінські технології – методи та інструменти застосування ІТ для автоматизації, підтримки та оптимізації управлінських рішень.

Цифровізація публічного управління – процес системного впровадження цифрових технологій у діяльність органів публічної влади з метою підвищення ефективності, прозорості та орієнтації на потреби громадян.

8.3. Рекомендована література

Основна

1. Мохова Ю.Л. Розвиток електронного урядування України в умовах цифрових перетворень : монографія. Київ : Освіта України, 2021. 433 с.
2. Цифрове врядування : монографія / О. В. Карпенко, Ж. З. Денисюк, В. В. Наместнік [та ін.] ; за ред. О. В. Карпенка. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. 336 с.
3. Чукут С.А., Загвойська О.В., Цимбаленко Я.Ю. Основи електронного урядування : навч. посіб. Київ : КПІ ім. І. Сікорського. 2022. 268 с.

Допоміжна

1. Електронне урядування. Базові словники щодо подання даних про бізнес, особу, місцезнаходження. Загальні вимоги. Чинний від 2020-07-01. Київ : УкрНДНЦ, 2020. VI, 35 с. : рис., табл. (Кодекс усталеної практики України).
2. Електронне урядування. Базові словники щодо подання даних про державні організації. Загальні вимоги. Чинний від 2020-07-01. Київ : УкрНДНЦ, 2020. V, 15 с. : рис., табл. (Кодекс усталеної практики України).
3. Електронне урядування. Базові словники щодо подання даних про критерії та докази. Загальні вимоги. Чинний від 2020-07-01. Київ : УкрНДНЦ, 2020. VI, 23 с. : рис., табл. (Кодекс усталеної практики України).
4. Електронне урядування. Базові словники щодо подання даних про профіль застосування електронних послуг. Чинний від 2020-07-01. Київ : УкрНДНЦ, 2020. VIII, 41 с. : рис., табл. (Кодекс усталеної практики України).
5. Електронне урядування. Базові словники щодо подання даних. Рекомендації стосовно застосування. Чинний від 2020-07-01. Київ : УкрНДНЦ, 2020. V, 49 с. : рис., табл. (Кодекс усталеної практики України).
6. Електронне урядування: конституційно-правове дослідження : монографія / О. З. Романчук [та ін.] ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». Ужгород : РІК-У, 2021. 193 с.
7. Олійничук О.І., Олійничук Р.П., Колесніков А.П. Електронне правосуддя як елемент сучасної системи судочинства. Актуальні проблеми правознавства. 2021. № 3. С. 141- 147.
8. Попович В.М., Попович Я.М., Сизоненко О.О. Соціальне обслуговування в системі електронного урядування в умовах інформаційного суспільства: соціологічний та політичний аспекти : монографія / Нац. ун-т «Запоріж. політехніка». Запоріжжя : Запорізька політехніка, 2021. 172 с.

Статті викладача та здобувачів освіти

1. Алієв Азер Аріф огли. Особливості цифровізації у сфері публічного управління. Вчені записки університету «КРОК». 2024. №2(74). DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-237-243>. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/752>.
2. Алієв А.А. Вплив воєнного стану на процеси цифровізації в публічному управлінні України. Електронне наукове видання; Публічне адміністрування та національна безпека. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2025-1-10661>.
3. Алієв Азер Аріф огли. Інтеграція цифрових технологій у механізмі забезпечення національної безпеки держави. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. №5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.5.24>.
4. Алієв А.А. Цифровізація публічного управління у сфері національної безпеки: світові тенденції та рекомендації для України. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2025. Вип. 25. С. 170-178. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2025.25.18>.
5. Алієв А.А. Концептуальний механізм цифрової трансформації публічного управління як фактор гарантування національної безпеки. Фаховий Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки. 2025. №11. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-11-11606>.
6. Кириченко Г.В. Енергетична безпека України в умовах воєнних загроз: трансформація державної енергетичної політики та інституційні механізми реагування // Електронне наукове видання; Публічне адміністрування та національна безпека. 2025. № 12. URL: <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2025-12-11733>.
7. Кириченко Г.В., Яровой Т.С. Класифікація кризових ситуацій в контексті діяльності сил безпеки України та їх технічного забезпечення: державно-управлінський аспект. Науковий журнал «Право та державне управління». 2023. № 2. С. 348-352. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.2.50>.
8. Кириченко Г.В., Яровой Т.С. Проблематика районування як теоретико-методологічного інструменту публічного управління регіональним розвитком в Україні. Науковий журнал «Публічне управління і адміністрування в Україні». 2023. № 33. С. 231-235. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.33.43>.
9. Кириченко Г.В. Теоретичні засади формування іміджу органів державної влади в Україні. Наукові перспективи: журнал. № 6(24). 2022. С. 103-114.
10. Кириченко Г.В. Напрями формування позитивного іміджу органів державної влади за рахунок розвитку потенціалу інформаційно-комунікаційних технологій // Експерт: парадигми юридичних наук та державного управління. 2019. № 4 (6). С. 186–200.
11. Кириченко Г.В. Інформаційно-комунікаційні механізми як інновації в системі формування позитивного іміджу органів державної влади // Вчені

записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2019. Том 30 (69). № 6. С. 46–54.

12. Кириченко Г.В. Компаративний аналіз кращих світових практик формування позитивного іміджу органів державної влади // World Science. 2019. № 11 (51). С. 17–25.

13. Кириченко Г.В. Природа інформаційно-комунікаційних механізмів формування іміджу органів державної влади // Публічне урядування. 2019. № 5 (20). С. 97–108.

14. Шестаковська Т.Л., Гололобов С.М., Кириченко Г.В. Лідерство в місцевому самоврядуванні як інструмент аналітичної діяльності та комунікативного забезпечення інклюзивного територіального розвитку. Вісник Хмельницького національного університету. 2025. №1. С. 317-323. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-47>.

15. Шестаковська Т.Л., Яровой Т.С., Гололобов С.М., Кириченко Г.В. Партнерство малого та середнього бізнесу у сфері фізичного виховання в контексті державної політики, транскордонного співробітництва, євроінтеграції та соціально-економічної ефективності. Право та державне управління. 2024. №3. С. 208-212. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.3.30>.

16. Шестаковська Т.Л., Кириченко Г.В., Гололобов С.М. Вплив криптовалюти на публічне управління цифровою трансформацією інформаційної політики, розвитку територіальних громад, діяльності громадських об'єднань та бізнесу. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2024. Випуск 41. С. 294-300. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.41.43>.

17. Шестаковська Т.Л., Кириченко Г.В., Яровой Т.С. Управління проектами, комунікативне забезпечення та лідерство у сфері національної безпеки: інституціональні засади аналітичної діяльності в умовах інформаційного суспільства. Публічне управління і адміністрування в Україні. 2024. Випуск 39. С.301-305. DOI: <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.39.56>.

18. Шестаковська Т.Л., Кириченко Г.В., Яровой Т.С. Криптовалюта як інструмент публічного управління цифровою трансформацією реалізації проектів місцевих програм регіонального розвитку. Держава та регіони. 2024. №2. С. 214-218. DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.2.31>.

19. Шестаковська Т.Л., Кириченко Г.В., Яровой Т.С., Гололобов С.М. Малий та середній бізнес у партнерстві з громадськими об'єднаннями як драйвер фізичного виховання та соціально-економічної ефективності в умовах євроінтеграції. Держава та регіони. 2024. №4. С. 186-190. DOI: <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2024.4.28>.

20. Yarovoy T., Koval Y., Kyrychenko A., Havrilechko Y., Moskalets I., Sokol M. Utilization of Digital Technologies in the Development of State Policy on National Security Issues. Multidisciplinary Science Journal. 6. 2024. DOI: <https://doi.org/10.31893/multiscience.2024ss0227>.

8.4. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний вебпортал. URL: <https://rada.gov.ua/>.
2. Президент України: офіційне Інтернет-представництво. URL: <https://www.president.gov.ua/>.
3. Кабінет Міністрів України: офіційний вебпортал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Головний правовий портал України. URL: <https://www.ligazakon.ua/>.
5. Національне агентство України з питань державної служби: офіційний вебпортал. URL: <https://www.nads.gov.ua>.
9. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua>.
10. Національна історична бібліотека України. URL: <https://nibu.kyiv.ua/>.
11. Центр політико-правових реформ. URL: <https://www.pravo.org.ua/>.
12. Нормативні акти України. URL: <https://www.Nau.kiev.ua>.
13. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>.
14. Портал «Дія». URL: <https://diia.gov.ua/>.
15. Портал державних послуг. URL: <https://igov.org.ua/>.

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

8.6. Фахові періодичні видання України з дисципліни

Перелік періодичних видань

1. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Державне управління. ISSN 2616-9193 (Print), ISSN 2616-9207 (Online).
2. Науковий журнал «Публічне управління і адміністрування в Україні». ISSN 2663-5240 (print) 2663-5259 (online).
3. «Координати публічного управління». ISSN 2786-9334 (Online).
4. Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток». URL: <https://www.dy.nayka.com.ua/>.
5. Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека». ISSN 2617-572x.
6. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. ISSN: 2663-6468 (Print), 2663-6476 (Online)

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
Microsoft Word	для створення та редагування документів	придбані ліцензії
Google Chrome	отримання доступу до інформації з Інтернету	вільний доступ в Інтернеті
PowerPoint	для створення слайдових презентацій	придбані ліцензії
Prezi	для створення інтерактивних презентацій в режимі онлайн	вільний доступ в Інтернеті
Canva	для створення презентацій	вільний доступ в Інтернеті
Microsoft Excel	для обробки даних	придбані ліцензії
ZOOM	для відеоконференцій, обміну повідомленнями та спільного використання документів	вільний доступ

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	власний ноутбук	проектор
Семінарське заняття	наочні та роздаткові матеріали	проектор, приміщення з доступом до Інтернету